

תומך בקבלת החלטות

מה זה תומך בקבלת החלטות? מה זה אומר כלפי הבן או הבת? מה זה אומר כלפי ההורים?

בעבר, כאשר התעורר קושי ביכולת קבלת החלטות של הבן או הבת בחייהם הבוגרים, הפתרון הכמעט בלעדי היה להתמנות לאפוטרופוס ולקבל החלטות במקומם לכל חייהם.

להפוך למקבל ההחלטות במקום הבן או הבת יכול להיות פתרון במקרים מסוימים. עם זאת מדובר על שלילה מוחלטת של הבן או הבת לקבל החלטות לענייני חייהם. מה עוד שהורים שמקבלים את תפקיד האפוטרופוס כפופים לחובת פיקוח ודיווח של האפוטרופוס הכללי.

מה הפתרון? היום בחוק ישנה אפשרות להיות "תומך החלטה". משמעות התפקיד היא שבן או הבת הבוגרים הם שמקבלים את ההחלטות לגבי חייהם, אך למי שתומך ומסייע להם יש מעמד משפטי מול הגורמים עמם הם מתמודדים.

מי יכולים להיות הבן או הבת שמבקשים עבורם תומך החלטה?

כל אדם בגיר ובלבד שהוא יכול לבטא את רצונותיו עם ההנגשה המתאימה, והוא מסכים שימונה לו תומך בקבלת החלטות.

מי יכול להיות "תומך בקבלת החלטות"?

1. תומך מתנדב ותומך מקצועי (עם הכשרות שונות), מעל גיל 18 ומתגוררים בארץ.
2. אדם שאין לו בעצמו אפוטרופוס או אדם שמנהל את ענייניו תחת ייפוי כוח מתמשך.
3. אדם שאין לו ניגוד עניינים עם מקבל ההחלטה, והוא איננו ביחסי תלות מול מקבל ההחלטה במידה המפריעה למתן התמיכה בקבלת ההחלטות.

לרשימת תומכים בקבל החלטות מקצועיים בתשלום של משרד המשפטים – [לחץ כאן](#)

מה הסמכויות של "תומך החלטה"?

1. לתמוך בקבלת החלטות בעניינים כלכליים, רפואיים או אישיים על פי צו המינוי.
2. לקבל מידע מגורמים שונים ולשתף את מקבל ההחלטה במידע מכל גורם.
3. לתווך לגורמים שונים את רצונות מקבל ההחלטה.
4. להיות נוכח בהליך דיון או פגישה של מקבל ההחלטה.

מה התהליך לקבלת מינוי של תומך החלטה?

שלב א' - פגישת מידע

לפני שמבקשים מינוי, צריך לתאם פגישת מידע עם נציגים ממשרד המשפטים והאפוטרופוס הכללי. בפגישה זו, יחד עם הבן או הבת לומדים על אופי התפקיד, הסמכות והאחריות כמו גם כיצד מומלץ לבצעו.

שלב ב' - בקשה לבית המשפט

האדם עצמו או בעזרת גורם מסייע מגיש בקשה מסודרת לבית המשפט לענייני משפחה. צריך לחשוב מה הם תחומי החיים שבהם נדרשת תמיכה בקבלת החלטות (כספיים, אישיים, רפואיים וכו'), מה תדירות המפגשים שרוצים עם מקבל ההחלטות, והאם רוצים תנאים מסוימים שיפורטו בצו המינוי של תומך ההחלטה.

חשוב לדעת! תומך החלטות לא יכול לבצע פעולות משפטיות (חתימה על המחאות, פעולות בחשבון ועוד) אלא אם הוא הוסמך על ידי מקבל ההחלטה בדרך מתועדת ומראש, או שבית המשפט הורה על כך במסגרת מינוי תומך ההחלטה.

כלומר: אם רוצים מעורבות של תומך החלטה בפעולות משפטיות חשוב להסדיר זאת מראש ולבקש שיהיה כתוב בצו מינוי מקבל ההחלטה.

נוסח בקשה לאדם המבקש לעצמו תומך החלטה - [לחץ כאן](#)
נוסח בקשה לאדם המבקש לאחר תומך החלטה - [לחץ כאן](#)

יש פעולות מסוימות שחובה לפנות לבית המשפט באופן פרטני לאישור, בין היתר:

- פעולות במקרקעין (העברה, שעבוד של מקרקעין, עסקה במקרקעין).
- הסתלקות מעיזבון או העברה/שעבוד חלק מעיזבון.
- מתן תרומה או מתנה מעל להגנסה החודשית הממוצעת של מקבל ההחלטה
- פעולה ששוויה מעל 20,000 ₪ .
- משיכה, העברה או שיעבוד של קופות גמל.
- מתן ערבות או הלוואה בסכום העולה על ההכנסה החודשית הממוצעת של מקבל ההחלטה.
- פעולה משפטית בין תומך ההחלטה ומקבל ההחלטה (לדוגמה: קביעת מנגנון שכר).

יש פעולות מסוימות שתומך החלטה לא יכול לעשות כלל (בעיקר בעניינים אישיים), בין היתר:

- החלטות שמקבל ההחלטה מוסמך לעשות בשם מישהו אחר או מתוקף היותו הורה או אפוטרופוס.
- מתן מסירת ילד לאימוץ.
- השתתפות בבחירות.
- עריכת צוואה, יפוי כוח מתמשך, הנחיות מקדימות לאפוטרופוס ומסמך הבעת רצון.
- הסכמה מדעת לטיפול רפואי וכל פעולה לפי חוק החולה הנוטה למות.

שלב ג'- בית המשפט דן בבקשה למינוי תומך החלטה

בית המשפט דן בבקשה, שומע את הצדדים, ורשאי לבקש תסקיר מן הרווחה.

בהתאם לבקשה ולדיון, בית המשפט נותן צו שבו מפורט האם ניתן לבן או לבת תומך החלטה, באילו תחומים, וכן האם יש תנאים נוספים, כמו מגבלות על תומך החלטה או להפך- הרשאות נוספות. לכן חשוב להגיש את הבקשה בצורה מפורטת ומבוארת ולהגיע יחד עם הבן או הבת (במידת האפשר) לדיון מוכנים.

שלב ד'- פגישת תיאום ראשונית, וייעוץ באופן שוטף מן האפוסטרופוס הכללי:

לאחר מתן צו נערכת פגישת תיאום בין תומך החלטה ומקבל החלטה יחד עם גורמים מהאפוסטרופוס הכללי או נציבות שווין זכויות אנשים עם מוגבלויות.

על תומך החלטה להיפגש עם מקבל החלטה באופן סדיר, על פי התדירות שנקבעה על ידי בית המשפט ועל פי הצורך, כאשר גם מקבל החלטה וגם תומך החלטה יכולים לקבל ייעוץ מצוות משרד המשפטים- האפוסטרופוס הכללי.

ומי מפקח עלי?

מפקחי האפוסטרופוס הכללי רשאים לבקש ממקבל החלטות, מתומך החלטות או מכל גורם אחר מידע או מסמכים הנוגעים לביצוע תפקידו של תומך החלטות. במידת הצורך, ניתן גם לתאם ביקור אצל מקבל החלטות.

חשוב לקרוא את הנוהל המלא של משרד משפטים, ולהבין היטב את הסוגייה.

[לנוהל משרד המשפטים לחץ כאן](#)

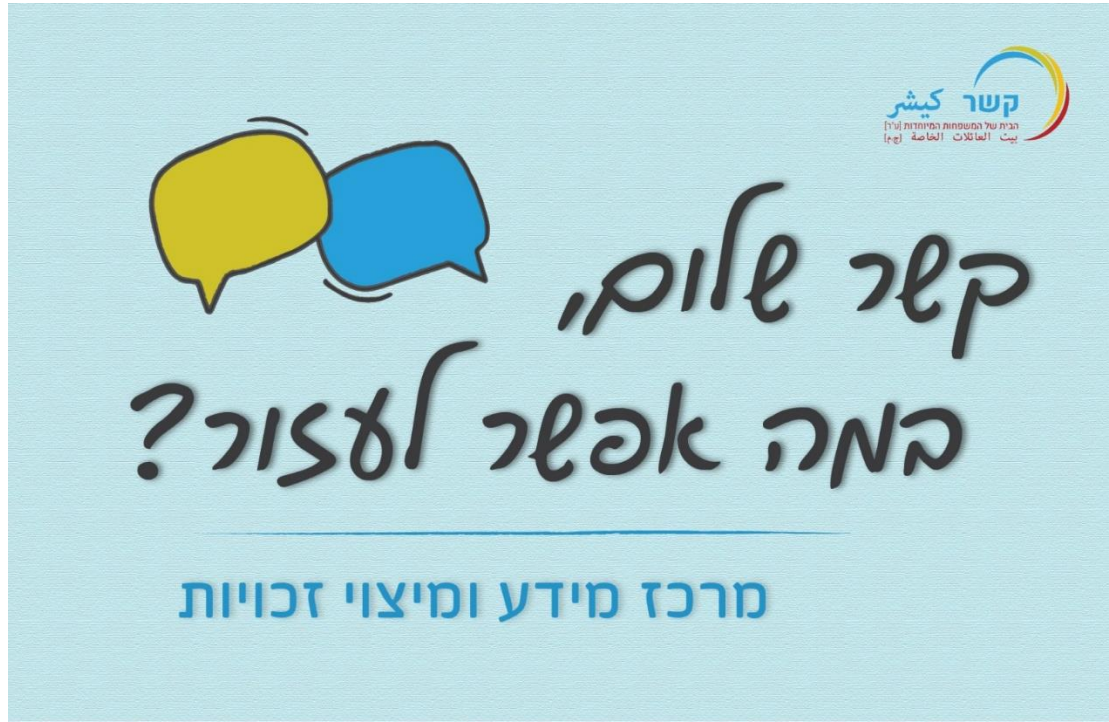
[לעדכון הנוהל בדבר משך ההדרכה הנדרש – לחץ כאן](#)

[להסבר מלא באתר משרד המשפטים – לחץ כאן](#)

[להסבר על תמיכה בקבלת החלטות בפישוט לשוני – לחץ כאן](#)

[לסרטון הסבר כתוביות בעברית – לחץ כאן](#)

[לסרטון הסבר כתוביות באנגלית – לחץ כאן](#)

צריכים הסבר נוסף, סיוע, מענה אנושי?
מוזמנים ליצור קשר עם מרכז מידע ומיצוי הזכויות שלנו:

 פנייה מקוונת contact@kesher.org.il 1-700-501-601

חשוב! האחריות על שימוש בתוכן דף מידע זה הינה על אחריות הקורא בלבד, והמידע, שמוצג בצורה מתומצתת ומתעדכן מעת לעת, איננו רשמי ואיננו בא להחליף כל ייעוץ או ייצוג מקצועי לרבות משפטי או בירור מלא מול הגורמים הרשמיים העוסקים בנושא. כל הזכויות שמורות לעמותת קשר- הבית של המשפחות המיוחדות. מעודכן למאי 2021